

พระราชกำหนดของพระเจ้ากรุงธนบุรี
ว่าด้วยศิลปศึกษา

—

หม่อมเจ้าหญิงสารภี
ในพระเจ้าบรมวงศ์เธอชั้น ๓
กรมหมื่นกุมินทรภักดี
พิมพ์แจกในงานปลงศพสนองคุณหม่อมพลับ
ผู้มารดา
ปีเถาะสัปตศก พ. ศ. ๒๔๕๘

—

พิมพ์ที่โรงพิมพ์ไทย ณสะพานยศเส

หอจดหมายเหตุภาค
๒๕ กุมภาพันธ์ ๕๘

พระราชกำหนดของพระเจ้ากรุงธนบุรี
ว่าด้วยศิลปศึกษา

—๕๖๖—

หม่อมเจ้าหญิงสารภี
ในพระเจ้าบรมวงศ์เธอชั้น ๓
กรมหมื่นกุมินทรภักดี
พิมพ์แจกในงานปลงศพสนองคุณหม่อมพลับ
ผู้มารดา
ปีเถาะสัปตศก พ. ศ. ๒๔๕๘

—๕๖๖—

พิมพ์ที่โรงพิมพ์ไทย ๗๓๗ ถนนบดินเดชา

12204/503

คำนำ

หม่อมเจ้าหญิงสารภี ท, จ. ในพระเจ้าบรม
วงศ์เธอชั้น ๓ กรมหมื่นนภมรินทร์ภักดี จะปลง
ศพสนองคุณหม่อมพลับ ซึ่งเป็นหม่อมมารดา
ให้หม่อมเจ้าพร้อมรัชระมาหารอกรรมการหอ
พระสมุควชิรญาณ ด้วยเรื่องหนังสือซึ่งมี
ความประสงค์จะพิมพ์แจกในงานศพ แลขณะ
เมื่อปลุกขานหาเรื่องหนังสือนั้น หม่อมเจ้า
พร้อมได้แนะนำว่า ถ้าหาพระราชนิพนธ์พระ
เจ้ากรุงธนบุรี พิมพ์แจกในงานศพหม่อมพลับได้
จะเป็นการสมควรนักหนา เมื่อข้าพเจ้าทราบ
อธิบายก็เห็นชอบด้วย แต่เมื่อมาพิเคราะห์
ต่อไปถึงเรื่องหนังสือที่จะพึงเลือก หนังสือ
พระราชนิพนธ์พระเจ้ากรุงธนบุรีที่ข้าพเจ้ารฤก
ได้ในเวลานั้น มีอยู่ ๓ เรื่อง คือ เรื่อง ๓

พระราชสาสน์มีไปถึงพระเจ้ากรุงศรีสัตนาคนหุต
 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้
 ทรงรวบรวมพิมพ์ไว้ในหนังสือพระราชวิจารณ์
 แลพระราชทานพระบรมราชาธิบายไว้ด้วย พระ
 ราชสาสน์ที่กล่าวนี้ เป็นหนังสือที่น่าอ่านมาก
 แต่จะเอามาพิมพ์แจกครั้งนชคของอยู่ ด้วย
 เวลากรรมการหอพระสมุดฯ กำลังให้พิมพ์
 หนังสือพระราชวิจารณ์สำหรับงานอื่น จะแยก
 เอาเรื่องออกมาพิมพ์เสียต่างหากหาควรไม่ อีก
 เรื่อง ๓ พระราชกำหนดทรงตั้งพระเจ้านครศรี
 ธรรมราช หนังสือเรื่องนี้น่าอ่าน แต่ได้พิมพ์
 ในหนังสือเทศาภิบาลเล่ม ๕ จำนวนเดือน
 มิถุนายน รัตนโกสินทร ศก ๑๒๗ แล้ว อีก
 เรื่อง ๓ บทละครเรื่องรามเกียรติ์พระราชนิพนธ์
 พระเจ้ากรุงธนบุรีในหอพระสมุดฯ หลายเล่ม
 น่าอ่านอยู่บ้าง แต่ชคอยู่ด้วยหนังสือบทละคร

ไม่เคยพิมพ์แจกในงานศพ ข้าพเจ้ายังไม่ตกลงใจว่าจะควรพิมพ์เรื่องใดได้ เข้ามาขอพระสมต.ฯ ปฤกษากับพระราชวรวงษ์เชอ กรมหมื่นกวีพจน์สุปรีชา เชอบอกไว้ในจำพวกหนังสือเก่า ซึ่งขอพระสมต.ฯ ได้มาจากเมืองเพชรบุรี มีพระราชกำหนดว่าด้วยคิลลิกขา ตั้งในครั้งกรุงธนบุรีเมื่อขยมเสงเบญจศก จุลศักราช ๑๑๓๕ พ. ศ. ๒๓๑๖ ได้ค้นฉบับมาจากวัดแก่นเหล็กเรื่อง ๑ สังเกตสำนวนดูเหมือนจะเป็นพระราชนิพนธ์พระเจ้ากรุงธนบุรี ข้าพเจ้าจึงเรียกหนังสือนั้นมาตรวจดู เห็นว่าเป็นพระราชนิพนธ์พระเจ้ากรุงธนบุรี แม้ถ้าไม่ทั้งหมดก็คงมีพระราชนิพนธ์ตรงเพิ่มเติมลง จึงเห็นว่าพระราชกำหนดคิลลิกขานี้ เหมาะสำหรับที่จะพิมพ์แจกในงานศพหม่อมพลับได้ ด้วยประการทั้งปวง คือ เป็นพระราชนิพนธ์พระ

เจ้ากรุงธนบุรีประการ ๓ เป็นหนังสือแสดงข้อ
 วัตรปฏิบัติในทางธรรมวินัยประการ ๓ เป็น
 หนังสือเก่าซึ่งยังไม่เคยพิมพ์ แลควรพิมพ์
 รักษาไว้มิให้สูญประการ ๓ แลที่สาคเป็น
 หนังสือไม่สู้ยาว พอจะพิมพ์ให้แล้วได้ใน
 ระยะเวลาอันน้อยซึ่งมีอยู่สำหรับพิมพ์หนังสืออื่น.

พระราชกำหนดเรื่องศิลปะกษัตริย์พิมพ์นี้ ผู้
 อ่านคงจะเชื่อในทางตำนานว่าเป็นพระราชนิพนธ์
 พระเจ้ากรุงธนบุรีมีอยู่ในนั้น แต่บางทีจะมีผู้
 อ่านบางคนคิดเห็นผิดไปจากทางที่สมควร ด้วย
 โวหารอยู่ข้างจะเอะอะ ไม่เป็นสง่าผ่าเผย
 เหมือนโวหารที่แต่งพระราชกำหนดในชั้นหลัง
 หรือแม่ชั้นกรุงเก่า ซึ่งจะเห็นได้ในกฎหมาย
 เช่นพระราชกำหนดเก่าเป็นต้น ที่ผิดกันเช่นนั้น
 คือ ที่เป็นข้อสำคัญของพระเจ้ากรุงธนบุรี ทรง
 การใด ๆ เอาความสำเร็จเป็นใหญ่ ไม่สู้ถือ

แขนงแผนเป็นสำคัญนัก ยกตัวอย่าง เช่น
 ประหารชีวิตร พระเทพโยธาที่ ยนตำหนัก แพร
 ทั่วยพระหัตถ์ของพระองค์เอง เมื่อคราวเร่ง
 กองทัพออกไปรบพม่าที่เมืองราชบุรี ซึ่งผู้อ่าน
 หนังสือพระราชพงษาวดารจะจำได้ ทั่วยกันโดย
 มาก พระอัยยาไศรยของพระเจ้ากรุงธนบุรี
 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรง
 อธิบายไว้ในหนังสือ พระราชวิจารณ์หลาย แห่ง
 คือ ตอนแต่นำ ๗๕ ซึ่งว่าทั่วยเมื่อเป็นไมตรี
 กับกรุงศรีสัตนาคนหุตโดยเฉาะ พระบรม
 ราชาชบายแจ่มแจ้งดีมาก ถ้าผู้ใดจะสอบ
 ล้วนความที่ข้าพเจ้าอธิบายถึงกล่าวมานั้น จง
 ไปอ่านดู ในหนังสือพระราชวิจารณ์เทอญ.

คราวนี้จะอธิบาย ว่าทำไมจึงพิมพ์พระราช
 นิพนธ์พระเจ้ากรุงธนบุรี แจกในงานศพ หม่อม
 พลับ หม่อมพลับเป็นชื่กาพระพงษ์นรินทร์ ๆ เป็น

ราชบุตรพระเจ้ากรุงธนบุรี เพราะฉะนั้น หม่อม
พลับเป็นหลานพระเจ้ากรุงธนบุรีโดยตรง ด้วย
เหตุนี้ จึงเห็นกันว่าควรจะมีพหุหนึ่งสื่อพระราช
นิพนธ์พระเจ้ากรุงธนบุรี เป็นของแจกในงานศพ

ประวัติของพระพงษ์นรินทร์ มีปรากฏอยู่ใน
ในหนังสือหลายเรื่อง จะกล่าวในที่นี้แต่ใจ

ความ มารดาของพระพงษ์นรินทร์ ชื่อเจ้าจอม
มารดาฉิมพระสนมเอก เทียบที่กรมบริวารภักดี

ศรีสุการักษ์^๑ เพราะเป็นธิดาของพระเจ้านคร

ศรีธรรมราช (หนู)

ทราบว่าเจ้านครศรีธรรมราช ชื่อหนู เพราะ
พบในประกาศพิชิตทรยศเมืองนคร ฯ ตรงชาน

นามในภาษามคธ ใช้คำว่า มลิกะ จึงสันนิษฐาน
กันว่าคงจะชื่อหนู สัมด้วยลักษณะชื่อของชาว

^๑ ความข้อนี้ มีอยู่ในหนังสือพระราชวิจารณ์

นคร ซึ่งมักชอ หนุ น้อย นุ้ย ตระกูลของ
 เจ้านคร ฯ คงเป็นชาวนคร ฯ เข้ามาถวายตัว
 ทำราชการครั้งกรุงเก่า โด่เป็นที่หลวงสิทธิ
 นายเวรมหาดเล็กอยู่ก่อน แลวงงโด้เลื่อนออก
 ไปเป็นพระปลัดเมืองนครศรีธรรมราช เมื่อ
 กรุงเก่าเสียแก่พม่าซำคัก ไม่มีตัวเจ้าพระยา
 นคร ฯ เวลาบ้านเมืองเป็นจลาจล พระปลัดจึง
 ตั้งตัวเป็นเจ้าแผ่นดิน แลตั้งเมืองนคร ฯ เป็น
 อัครกัก ๓ เจ้าจอมมารดาฉิมในเวลานั้นคน
 เรียกว่า “ทูลหม่อมฟ้าหญิงใหญ่” ๒ ต่อมา
 เมื่อพระเจ้ากรุงธนบุรีมีกำลังมั่นคงแล้ว เสด็จ
 ยกกองทัพหลวงลงไปตีโด้ เมือง นครศรี ธรรม
 ราช ทรงพระราชดำริเห็นว่าเจ้านคร ฯ ไม่มีควม
 ฝัก เพราะต่างคนต่างตั้งตัว ในเวลาบ้านแตก

๒ ความขอนี้ มีอยู่ในหนังสือพระราชวิจารณ์

เมืองเสี้ยก้วยกัน จึงเป็นแต่ให้เอาตัวมาไว้
 กรุงธนบุรี ทางโน้นให้เจ้าราชวิวงศ์หลาน
 เชอครองเมืองนครศรีธรรมราช เจ้านคร ฯ เข้า
 มาอยู่กรุงธนบุรี ถวายธิดาทำราชการฝ่าย
 ใน มีโอรสเรียกในครั้งกรุงธนบุรีว่า เจ้าทิศ
 พงษ์ (คือ พระพงษ์นรินทร์ น) ครั้นเมื่อเจ้าราช
 วิวงศ์ที่ครอง เมืองนครศรีธรรมราช พินาศโดย
 พระเจ้ากรุงธนบุรี จึง พระราชทาน ธิดาเค็ก เจ้า
 นคร ฯ ให้เป็นพระเจ้าประเทศราช กลับออก
 ไปครองเมืองนครศรีธรรมราช เวลานั้นพระ
 พงษ์นรินทร์อายุได้ช่วยเศษ

มาในชั้นกรุงรัตนโกสินทร จะเป็นใน
 รัชกาลที่ ๓ หรือที่ ๒ ขอนชาพเจ้าไม่ทราบแน่
 ทรงตั้งคุณพงษ์ เป็นพระพงษ์นรินทร์ ใน
 รัชกาลที่ ๒ ได้รับพระราชทานพานทอง รับ
 ราชการเป็นหมอหลวงประจำพระองค์ แลอยู่

ณ

มาจนในรัชกาลที่ ๓ จึงสิ้นชีพ ประวัตติของพระ
พงษ์นรินทร์ผู้ บิคาหม่อมพลข มีเนอความตั้ง
พรธณามาน

งานศพหม่อมพลข คงจะมีผู้ช่วยเหลือมาก
ด้วยหม่อมเจ้าสารภี ตั้งแต่รัชการการเป็น
หัวหน้าห้องเครื่อง เมื่อในรัชกาลที่ ๕ ได้มีคุณ
ประการเผื่อแผ่แก่เจ้านายแลข้าราชการผู้ใหญ่
ผู้น้อยมาเป็นอันมาก หนังสือเรื่องนคังจะเป็น
ของแจกแพร่หลาย ข้าพเจ้าหวังใจว่าจะเป็น
ของพอใจผู้ที่ใครขแลได้อ่านทั่วกัน

กิ่งวงษ์พวงพ

หอพระสมุดวชิรญาณ

วันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๘

พระราชกำหนดของพระเจ้ากรุงธนบุรี
ว่าด้วยศีลสิกขาบท

กฎให้ไว้แก่สมณผู้รักษาศีลสังวรวินัย
ทั่วยุทธสังฆิก ขรรณขพิตร พระราชสมภาร ทรงพระ
กรุณา ปฤกษาราชาคณะบัณฑิตยชาติ
นักปราชญ์ เห็นเหตุแห่งศีลสิกขาบท ๒๒๗
เปนกึ่งก้านสาขาแห่งศีล ๓๐ ประการ คือ

- ๑ ปาณาติปาตา ห้ามมิให้ฆ่าสัตว์
- ๒ อทินนาทานา ห้ามมิให้ลักทรัพย์
- ๓ อปฺพรหมจริยา ห้ามเสพยาเมถุน
- ๔ มุสาอาทา ห้ามนับปล้ำ
- ๕ สราเมระยะ ห้ามกินเหล้า
- ๖ วิกาลโภชนา ห้ามกินอาหารล่วงเวลา

๗ นัจจกัถวา ห้ามคู้พ้อนร่า

๘ มาลาคนัชชะ ห้ามทักทาทาของหอม

๘ อจจาสยนมหา ห้ามนอนเห็นออาศนะ

อนวัจตร

๓๐ ชาตรุประระ ห้ามสร้างสมทรพัยเงินทอง
ถ้าผู้ใดมีบัญญัติรักษาได้ คัดล ๒๒๗ จึงคง

ถ้าคัดล ๓๐ ประการขาดจากชั้นขสันทานสมณผู้
ใดแล้ว อันคัดล ๒๒๗ นั้นก็อันตรธานหาย คัดล

แลคณะคัดล ๒๒๗ นั้นคือ จักปาราชิก ๕ สังฆา

ทีเสส ๓๓ อนิยต ๒ นิสส์คคัย ๓๐ ปาจิตตัย ๘๒

ปาฎีเทศ ๕ เลขียวัต ๗๕ อชกรณสมถ ๗

๓ ซึ่งจักปาราชิก ๕ นั้น

๓ ห้ามเสพย์มาตุคามโดยทวารทั้ง ๓ ขาก

คกมหาอวัจนรก พระเจ้าข้า

๒ ห้ามลักเงินทองของเข้าควรรค่าบาทหนึ่ง

ขึ้นไป ขาคคกมหาอวัจนรก พระเจ้าข้า

๓ ห้ามฆ่ามนุษย์ในครุภัณฑ์นอกครุภัณฑ์ ชาติ
คกมหาวิจิตรก พระเจ้าข้า

๔ ห้ามปลูกไข่อวมรรคผล ชาติคก
มหาวิจิตรก พระเจ้าข้า

ขยัตต์ปาราชิก ๔ แล

๑ อันสังฆาที่เสต์ ๓๓ นั้น ห้ามเพียรน้ำ
อัสสิเคลื่อน คาปนรก พระเจ้าข้า

๒ ห้ามมิให้มีราถจิตรถูกตองลังกา คาพ
นรก พระเจ้าข้า

๓ ห้ามหยาบชาล้าเล็กทวารทั้งสาม คาพ
นรก พระเจ้าข้า

๔ ห้ามการเมถุนคนว่าไค้บุญมาก คาพ
นรก (พระเจ้าข้า)

๕ ห้ามอย่าชักซึ่งชู้สาวผิวเมียบ คาปนรก
(พระเจ้าข้า)

๖ ห้ามสงฆ์มิได้สำแดงที่ตนปลุกกุฎยาว
๑๘ ศอก กว้าง ๒๒ ศอกคืบ กาปนรก (พระเจ้าข้า)

๗ ห้ามสงฆ์มิได้สำแดงที่ตนทำวิหารอัน
ใหญ่ กาปนรก (พระเจ้าข้า)

๘ ห้ามอย่าผูกพันช้โทษผู้ไม่มีผิด ว่า
เป็นปาราชิกให้สึกเสีย กาปนรก (พระเจ้าข้า)

๙ ห้ามเหตุใดคนเห็นเสพยาเมถุนเอามา
เคี้ยวแผลงใส่โทษเอาภิกษุให้สึกเสีย กาพ
นรก (พระเจ้าข้า)

๑๐ ห้ามยสังฆ์ตนเองอาจสามครั้ง พาไป
ว่าในท่ามกลางสงฆ์ ๓ ที่ ตนก็มีฟัง กาปนรก
พระเจ้าข้า

๑๑ ห้ามอย่าเป็นพวกสงฆ์ผู้ภิกษุอื่น แล
ร้องประกาศห้ามสามครั้งก็มีฟัง กาปนรก
(พระเจ้าข้า)

๓ คตสันตสัคคิกย ๓๐ นั้น ห้ามผ้าพื้นเขตร
 กฐินไม่ได้วิกัปปอชิจฺฐานพื้น ๓๐ วัน สังฆาฏ
 นรก พระเจ้าข้า

๒ ห้ามอย่าละไตรจีวรเสียบแต่ราตรหนึ่งชน
 ไป พื้นเขตรกฐิน สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๓ ห้ามผ้าอันใดผ้ามา นอกเขตรกฐิน มีพอ
 จีวร หากอันประสมใหม่ไม่ได้วิกัปปอชิจฺฐาน พื้น
 เดือนหนึ่งชนไป สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๔ ห้ามภิกขุอันใช้ญาตี อย่าให้ซักผ้า
 ย้อมผ้าตน สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๕ ห้ามอย่ารับผ้าต่อ มือนาง ภิกขุอันใช้
 ญาตี สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๖ ห้ามผ้าบริบูรณ์อยู่ ถ้าขอผ้าอันใช้ญาตี
 สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๗ ห้ามผ้าห้ายมีแต่สยงแลจีวรให้ครองไป
 ถ้าขออีก สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๘ ห้ามผ้าผู้เคียวจะถวายเป็นคนรับ
ไปเลือกให้ชอ สังฆานรท (พระเจ้าข้า)

๙ ห้ามผ้าคนทั้งหลายชอจะถวายเป็น
เลือกให้ชอ สังฆานรท (พระเจ้าข้า)

๑๐ ห้ามเตือนผ้าผู้จะถวายเป็นทวงไต่สาม
ครั้ง ยืนไต่หกครั้ง หนักว่านั้น สังฆานรท
พระเจ้าข้า

ขบจวรรรค ๑๐ สิกขาบทแล

๑ ห้ามอย่าทำสันตคเจือไปด้วยไหม สัง
ฆานรท (พระเจ้าข้า)

๒ ห้ามอย่าทำสันตคด้วยขนเจียมกำลัง
สังฆานรท (พระเจ้าข้า)

๓ ห้ามอย่าทำสันตคด้วยขนเจียมกำลัง
ส่วน ชาวส่วนหนึ่งแดงส่วนหนึ่ง จึงต้องอย่าง
พ้นสังฆานรท (พระเจ้าข้า)

๔ ห้ามสนัดคเภาครองยังไม่ถึง ๖ ปีทำชน
ใหม่ สังฆานุกรก (พระเจ้าข้า)

๕ อันหนึ่งสนัดคยขไปทำชนใหม่ ให้เอา
เก่าทขคอกคยขงเสยศร ึ่งพันสังฆานุกรก
(พระเจ้าข้า)

๖ ห้ามมิให้ถ้อนเจียมไปสู่ทางไกลกว่า
๓ โยชน์ สังฆานุกรก (พระเจ้าข้า)

๗ ห้ามมิให้นางภิกษุณีอันใช้ญาติ ชัก
ข้อมผ้าชนเจียม สังฆานุกรก (พระเจ้าข้า)

๘ ห้ามอย่าปราธนาเงินทองทรัพย์สิน สัง
ฆานุกรก (พระเจ้าข้า)

๙ ห้ามอย่าแลกเปลี่ยนเงินทอง สังฆาน
กรก (พระเจ้าข้า)

๑๐ ห้ามอย่าชอขาย ขวนขวายจ่ายทรัพย์
สังฆานุกรก (พระเจ้าข้า)

จขโกไสยวรรค ๒ แล

๓ ถ้าอธิฐานยาตราใน ๓๐ วัน พ้นกว่านั้น
สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๒ ห้ามยาตราเก่าวัวยังมีถึง ๓๐ นิ้วอย่าขอ
ใหม่ สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๓ ห้ามรับประเคนสับยี่เนาวนิต น้ำมัน
นำผงนำอ้อยเหลือพัน ๗ วัน สังฆาฏนรก
(พระเจ้าข้า)

๔ ห้ามอย่าหาผ้าอาบน้ำฝนแต่เดือนหกไป
จนถึงเดือนเจ็ดข้างชน สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๕ ห้ามผ้าซังให้ภิกษุแล้วซัง กลับคืนเอา
สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๖ ห้ามอย่าให้ชอก้ายไปให้ช่างทุกทอ สัง
ฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๗ ห้ามผ้าเขาจะถวายเป็นคนไปให้การให้
เอาของผู้ทอ สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๘ ห้ามผ้าคนไขหนัก คนไปทัพ หญิงมี
ครรภ์ ถวายให้อธิฐานครองพินเคื่อนหนึ่งไป
สังฆานรก (พระเจ้าข้า)

๙ ห้ามผ้ากขอย่ปากกลัวโจรแลผีร้ายฝาก
ชวายนไว้ได้แต่ ๖ ราตรี พินนั้นสังฆานรก
(พระเจ้าข้า)

๑๐ ห้ามอย่าให้น้คมลลาภ ของสงฆ์ มาเป็น
ของคนผู้เคียว สังฆานรก (พระเจ้าข้า)

ขนิสส์คคิย ๓๐ แล

๑ สุตทปาจิตตีย์ ๘๒ ห้ามอย่ามุสาวาทแก่
ท่าน สังฆานรก (พระเจ้าข้า)

๒ ห้ามอย่าเจรจาเสียดแทงแก่ภิกขุ สัง
ฆานรก (พระเจ้าข้า)

๓ ห้ามอย่าส่อเสียดแก่ภิกขุอื่น สังฆา
นรก (พระเจ้าข้า)

๕ ห้ามอย่าว่ากรรมพร้อมกันกับสามเณร
แตกฤษัฏ์ สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๕ ห้ามอย่านอนร่วมเตียงด้วย สามเณร แล
บุรุษพัน ๓ ราตรี สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๖ ห้ามอย่านอนร่วมมกัษัฏ์ สังฆาฏ
นรก (พระเจ้าข้า)

๗ ห้ามอย่าเทศนาแก่สัตถ์พัน ๕-๖ คำ สัง
ฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๘ ห้ามอย่าบอก มรรค แลผลกับ สามเณร
แตกฤษัฏ์ สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๘ ห้ามอย่าบอกอาชัฏอันหยายแก่สามเณร
แตกฤษัฏ์ สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๓๐ ห้ามอย่าชุกคิน สังฆาฏนรก (พระ
เจ้าข้า)

ขมุสัฎวาทวรรค ๓ แล

๑ ห้ามอย่าตากหญ้าแลพื้นไม้ สังฆาฏ
นรก (พระเจ้าข้า)

๒ ห้ามคนทำผิด ครั้นสงฆ์ถามว่าอื่นไป
สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๓ ห้ามอย่ายกโทษภิกษุอื่น สังฆาฏนรก
(พระเจ้าข้า)

๔ ห้ามของสงฆ์คนเขา ไปอยู่ไว้ที่แจ้ง แล้ว
ไม่เก็บของสงฆ์เสีย สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๕ ห้ามอย่าเอาอาสนะอยู่ไว้ในวิหาร ครั้น
สงฆ์มีไคเล็กเสีย สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๖ ห้ามอย่านอนเบียดเสียดภิกษุในวิหาร
สงฆ์หวังจะให้ไปเสีย สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๗ ห้ามขยับภิกษุอันหาผิดมิไค ให้ไปจาก
วิหารแห่งสงฆ์ สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๘ ห้ามอย่านอนบนเตียงอันแขวนไว้ใน
วิหาร สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๘ ห้ามอย่าทำมุงกุฎีตึกกว่า ๒ ชั้น ๓ ชั้น
สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๑๐ ห้ามอย่าเอาน้ำอันประกอบด้วยตัวสัตว์
ไปใช้ สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

ขบถตคามวรรค ๒ แล

๑ ห้ามส่งใจสมมุติไป สวดนางภิกขุณี
สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๒ ห้ามมิให้ภิกขุอันส่งสมมุติแล้วไปสอน
นางภิกขุณีในเพลาค่ำ สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๓ ห้ามส่งซึ่งสมมุติแล้ว มิให้ไปสอน
นางภิกขุณีตั้งที่อยู่ สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๔ ห้ามอย่านันทาส่งสอนนางภิกขุณีกล่าว
ด้วยอามิส สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๕ ห้ามอย่าให้ผ้าแก่นางภิกขุณีอันใช้ญาติ
สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๖ ห้ามมิให้เย็บจีวร นางภิกขุณี อันใช้ญาติ
สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๗ ห้ามอย่าชวณนางภิกขุณีไปทางไกลด้วย
กัน สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๘ ห้ามอย่าลงเรือด้วยนางภิกขุณี สังฆาฏ
นรก (พระเจ้าข้า)

๙ ห้ามอย่าฉนบิณฑบาตอันนางภิกขุณีชวณ
ทายกให้กระทำ สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๑๐ ห้ามอย่านั่งในที่สังคกัณนางภิกขุณีผู้
เดี่ยว สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

ขบภิกขุโนวาทวรรค ๓ แล

๑ ห้ามโรงทานฌราวาศ คนไปฉนได้แต่
มือเดี่ยว สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๒ ห้ามภิกขุแต่สิรูปฉนไป อย่างรับนิมนต์
ว่าฉนเข้าปลา สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๓ ห้ามภิกขุรับนิมนต์เขาแล้วอย่าไปฉนที่

อื่น สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๕ ห้ามรัยขีณทยาตทายกแลถ้าเอาเข้าเขา
มาพังกว่สามบาตร สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๕ ห้ามภิกขุในขณะฉันว่าไม่ฉันแล้ว กลับ
มาฉันอีก สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๖ ห้ามคนรู้ว่าภิกขุไม่ฉันแล้วเอาไปให้ฉัน
อีก สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๗ ห้ามอย่าฉันของนอกเพล สังฆาฏนรก
(พระเจ้าข้า)

๘ ห้ามอย่าฉันของอันประเคนแล้ว เอาไว้
ฉันวันอื่น สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๙ ห้ามอย่าขอของเขานั่นระคนไปด้วยสัขย
เนาวันิตมาฉัน สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๑๐ ห้ามของเขายังมีไค้ประเคนตนอย่าฉัน
สังฆาฏนรก พระเจ้าข้า

จบ โภชนวรรค ๕ แล

๑ ห้ามอย่าให้ของกินแก่ชัเปลือย สัจฉาฏ
นรก (พระเจ้าข้า)

๒ ห้ามบิณฑบาตแล้วขอเพื่อนกันเสีย คน
จะพูดกับผู้หญิง สัจฉาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๓ ห้ามผิวเมียเขายังไม่ถึงพระอนาคา คน
ไปนั่งใกล้เข้าถึงในเรือน สัจฉาฏนรก (พระ
เจ้าข้า)

๔ ห้ามอย่านั่งใกล้หญิงทั้งหลายในที่ลับ
สัจฉาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๕ ห้ามอย่านั่งที่แจ่งกับหญิงผู้เดียว สัจ-
ฉาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๖ ห้ามนิมนต์คนรับฉันเขาแล้ว ไม่อยู่ฉัน
ในอาราม ไปฉันที่อื่นมิได้อำลาสงฆ์ไปสู่ตระ
กูลอื่น สัจฉาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๗ ห้ามอย่าชอยานอกทายกปฎิญาณไว้ ๕
เดือน สัจฉาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๘ ห้ามอย่าค ห ม ย ่า ค ุ ห ม ุ เ ส เ น า ย ก เ ป เ น ก ระ ข ว น ท ั พ
สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๙ ห้ามอย่าไปค ก อ ง ท ั พ ั น ๓ รา ต ริ ส ัง -
ฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๑๐ ห้ามอย่าไปค ก อ ง ท ั พ ร ย ก ั น ส ัง ฆ า ฏ
นรก (พระเจ้าข้า)

ขบอเจหลวงรศ ๕ แล

๑ ห้ามอย่าก ิ น น้ำ เ มา ข อ ง อ ัน พ ิง เ มา ส ัง -
ฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๒ ห้ามอย่าก ั น ค ั ว ย น ว ม ือ ส ัง ฆ า ฏ น ร ก
(พระเจ้าข้า)

๓ ห้ามอย่าเ ล ่ น น้ำ ส ัง ฆ า ฏ น ร ก (พระ
เจ้าข้า)

๔ ห้ามค น ท ำ เ ศ ิ ค ผู้ อ น ค ก เ เ อ น มี ไ ค เ อ เ อ เพ อ
สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๕ ห้ามอย่าห ล อ ก ค ล อ น ก ั น ส ัง ฆ า ฏ น ร ก

(พระเจ้าข้า)

๖ ห้ามอย่างก่อไฟผิง เมื่อมีไต้เป็นไข
สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๗ ห้ามในมัชฌิมประเทศไม่ถึง ๓๕ วันคน
อาบน้ำ สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๘ ห้ามผ้าถุงผ้าห่มมีไต้พินทุ เอามาครอง
สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๙ ห้ามซึ่งผ้าเจ้ากัณฐ์รขฝากมีไต้ประจุกอย่า
ให้เอามาครอง สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๑๐ ห้ามอย่าชวนบริวารเพื่อนกัน จะใคร่
หัวเราะเล่น สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

ขยสุราปานวรรค ๖ แล

๑ ห้ามอย่าฆ่าสัตว์เดือหรณาน สังฆาฏนรก
(พระเจ้าข้า)

๒ ห้ามอย่าบริโภคน้ำอันมีตัวสัตว์ สังฆาฏ
นรก (พระเจ้าข้า)

๓ ห้ามสงฆ์เห็นพร้อมกันแล้ว คนกลับ
ทักท้วงให้เลิกเสีย สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๔ ห้ามอย่าบังอาบัติสังฆาทิเสส ๒๖
เพื่อนกัน สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๕ ห้ามอย่าขวชกุลบุตรอันมีอายุต่ำกว่า ๒๐
ปี สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๖ ห้ามอย่าชวนโจรเค็รไปท่วยกันในละแวก
บ้าน สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๗ ห้ามอย่าชวนสีกาเค็รไปในละแวกบ้าน
ทางเค็รวกัน สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๘ ห้ามอย่าคู้พุททขบัญญัติมีควรกลัษว่าควร
มีผู้ใดห้ามมีฟัง พาไปประกาศก็มีฟัง สังฆาฏ
นรก (พระเจ้าข้า)

๙ ห้ามคขหาภิกขผู้คู้พุททขจน สังฆาฏ
นรก (พระเจ้าข้า)

๑๐ ห้ามอย่าคขหาสามเณรผู้ถือผิดคู้พุทท
ข

วจน สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

ขบสัปปาณวรรค ๗ แล

๑ ห้ามอย่าผิดภิกขุผู้ตักเตือนให้เรียนพระ
วินัย สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๒ ห้ามอย่าตีเตียนพระปาติโมกข์ สังฆาฏ
นรก (พระเจ้าข้า)

๓ ห้ามอย่ากล่าวไหลหลงในพระปาฏิโมกข์
สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๔ ห้ามอย่าตักันด้วยไม้แลมือ สังฆาฏ
นรก (พระเจ้าข้า)

๕ ห้ามเงือกเงอะตะกิกขุ สังฆาฏนรก
(พระเจ้าข้า)

๖ ห้ามอย่ากล่าวอาบัติอันหายได้ โทษ
ภิกขุ สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๗ ห้ามอย่ากล่าวโทษภิกขุอื่นเพื่อจะมีให้
สบาย สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๘ ห้ามอย่ามองพึงภิกษุณะเสาะกัน สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๙ ห้ามภิกษุเห็นชอยในสังฆกรรมแล้วอย่าทักท้วงตีเคียน สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๑๐ ห้ามตนกับสงฆ์กระทำสังฆกรรมยังมีแล้วลุกหนีไป สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๑๑ ห้ามอย่าปฤกษาเห็นดีพร้อมกันแล้วก็กลับนินทาว่าแจกผ้ามีเป็นธรรม สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๑๒ ห้ามอย่านำอมลาภของสงฆ์ให้แก่ผู้อื่น สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

จบสังฆะธรรมีกวรรคครบ ๘ แล

๑ ห้ามมหากระษัตริย์เสด็จอยู่ในที่ด้วยมเหษีมีไค้ทุลเบิก คิ้วล่วงเข้าไป สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๒ ห้ามอย่ารัยของฝากแห่งคฤหิ์สัถ์ อันใช้
ญาติ สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๓ ห้ามเพลาย้ายเข้าบ้านมิได้ธำลาเพื่อน
กันก่อน สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๔ ห้ามอย่าทำกล่อ่งเข้มด้วยกระดูกเขางา
สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๕ ห้ามอย่าทำเตียงสูงกว่ำศอกบริโภค สัง
ฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๖ ห้ามอย่าทำเตียงมีที่นั่งหุ้มด้วยนุ่น สัง
ฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๗ ห้ามอย่าทำฝำรองนั่งยาวกว่ำ ๓ ศอก
กว่ำ ๒ ศอก ๖ นิ้ว สังฆาฏนรก (พระเจ้าข้า)

๘ ห้ามอย่าทำฝำนุ่งปกขีคหิ์คฝ.เย้อยยาว
กว่ำ ๖ ศอกกว่ำกว่ำ ๓ ศอก สังฆาฏนรก
(พระเจ้าข้า)

๘ ห้ามอย่านุ่งฝำอาบน้ำฝนยาวกว่ำ ๘ ศอก

กว้างกว่า ๓ ศอกคืบ ๖ นิ้ว สัจฉาฏนรก (พระ
เจ้าข้า)

๑๐ ห้ามผ้ายาวกว่า ๓ วาศอกคืบ กว้าง
๘ ศอกเท่าจีวรพระพุทธเจ้า สัจฉาฏนรก พระ
เจ้าข้า

ขบรตนวรรค ๘๒ สุตตปาจิตตियบริบูรณ์เท่านั้นแล

๑ ปาติเทส ๕ ประการนั้น คือห้ามรับ
อาหารบริโภค ในบ้านต่อ มือนาง ภิกขุณี ใช้นิยาติ
กาฬสูตตะนรก พระเจ้าข้า

๒ ห้ามฉนภิกขุณีเคื่อนองคาสของ ถ้าไม่
ห้ามฉนเข้าไป ไม่ชยนางภิกขุณีเสีย กาฬ
สูตตะนรก (พระเจ้าข้า)

๓ ห้ามอริยบุคคลไม่นิมนต์ อย่าเข้าไป
บิณฑบาตบริโภค กาฬสูตตะนรก (พระเจ้าข้า)

๕ ห้ามภิกษุทางกัณการ เสือช้างโจรผู้ร้าย
รู้ว่าทายนกถวายไทยทานให้ขอก ถ้ามีขอกนอก
แดนก่อนรับในแดน กาศ์สูตตนรก (พระเจ้าข้า)

ขยปาทิเทศ ๕ แล

๑ เสือขีวัก ๗๕ นั้น ห้ามนั่งผ้าของบน
ให้ปกสคือ ของค้ำอย่าเพื่อยเขากว่า ๘ นิ้ว
ชายมุมผ้าอย่าให้ไหลพลว สัญชีพนรก พระ
เจ้าข้า

๒ ห้ามอย่าห่มจีวร ผ้ายาวปกเขาลงไปกว่า
๕ นิ้ว สัญชีพนรก (พระเจ้าข้า)

๓ ห้ามมิได้ขุดคุ้มแลคั่นอนุวาทไม่ปกเข้า
ข้อมือ แลเดินไปในสะพานบ้าน สัญชีพนรก
(พระเจ้าข้า)

๔ ห้ามผ้าคังนั้น ถังมีเดินไปนั่งในสะพาน
บ้าน สัญชีพนรก (พระเจ้าข้า)

๕ ห้ามมิให้คະนองมือเท้าเดินใน สะแวก
บ้าน สันญชี่พนรก (พระเจ้าข้า)

๖ ห้ามมิให้คະนองมือเท้านั่งใน สะแวก
บ้าน สันญชี่พนรก (พระเจ้าข้า)

๗ ห้ามเดินในสะแวกบ้าน อย่าทอดคทาไป
ไกลกว่า ๕ ศอก สันญชี่พนรก (พระเจ้าข้า)

๘ ห้ามนั่งในสะแวกบ้าน อย่าทอดคทาไป
ไกลกว่า ๕ ศอก สันญชี่พนรก (พระเจ้าข้า)

๙ ห้ามอย่าแหวกจิวรจนเห็นประคคในเดิน
ในสะแวกบ้าน สันญชี่พนรก (พระเจ้าข้า)

๑๐ ห้ามอย่าแหวกจิวรจนเห็นประคคในนั่ง
ในสะแวกบ้าน สันญชี่พนรก พระเจ้าข้า

จบปรีมัตถทลวรรค ๓ แล

๑ ห้ามอย่าหัวเราะคังในสะแวกบ้าน สันญ
ชี่พนรก (พระเจ้าข้า)

๒ ห้ามอย่าหัวเราะ คัง นั้ง ใน ตะแวก ข้าน
 สัญชีพนรก (พระเจ้าข้า)

๓ ห้ามอย่าเจรจาเสียงคัง เคนในตะแวก
 ข้าน สัจชีพนรก (พระเจ้าข้า)

๔ ห้ามอย่าเจรจาเสียงคังนั้งในตะแวกข้าน
 สัจชีพนรก (พระเจ้าข้า)

๕ ห้ามอย่าแกล้งโยกกาย เคนในตะแวก
 ข้าน สัจชีพนรก (พระเจ้าข้า)

๖ ห้ามอย่าโยกย้ายกายนั้งในตะแวกข้าน
 สัจชีพนรก (พระเจ้าข้า)

๗ ห้ามอย่ากรายแขน เคนในตะแวก ข้าน
 สัจชีพนรก (พระเจ้าข้า)

๘ ห้ามอย่ากรายแขน นั้ง ใน ตะแวก ข้าน
 สัจชีพนรก (พระเจ้าข้า)

๘ ห้ามอย่าโคลงสี่สะ เคนใน ตะแวก ข้าน
 สัจชีพนรก (พระเจ้าข้า)

๓๐ ห้ามอย่า โคลงสี่สัะ นั้งใน ละแวก บ้าน
 สัญชีพนรก พระเจ้าข้า

ขยทศิยวรรค ๒ แล

๑ ห้าม อย่า เท้า สเแวง เคิน ใน ละแวก บ้าน
 สัญชีพนรก (พระเจ้าข้า)

๒ ห้ามอย่า เท้า สเแวง นั้งใน ละแวก บ้าน สัญ
 ชีพนรก (พระเจ้าข้า)

๓ ห้ามอย่า คลุม สี่สัะ เคินใน ละแวก บ้าน
 สัญชีพนรก (พระเจ้าข้า)

๔ ห้ามอย่า คลุม สี่สัะ นั้งใน ละแวก บ้าน สัญ
 ชีพนรก (พระเจ้าข้า)

๕ ห้ามอย่า ไชยกคิน เคินใน ละแวก บ้าน
 สัญชีพนรก (พระเจ้าข้า)

๖ ห้ามอย่า รัคหัวเช้านั้งใน ละแวก บ้าน สัญ
 ชีพนรก (พระเจ้าข้า)

๗ ห้ามไม่ให้เคารพอย่างร้ายขีณทฆาต สัจฉีพ
นรก (พระเจ้าข้า)

๘ ห้ามเมื่อเขาใส่บาตร อย่าเห็นตาไปอื่น
สัจฉีพนรก (พระเจ้าข้า)

๙ ห้ามร้ายขีณทฆาตแกงมากกว่าเข้า สัจฉี
พนรก (พระเจ้าข้า)

๑๐ ห้ามร้ายขีณทฆาตพุนขอยบาตร สัจฉีพ
นรก พระเจ้าข้า

จยรัตนวรรค ๓ แล

๑ ห้ามมิให้เคารพอย่างร้ายขีณทฆาต สัจฉีพ
นรก (พระเจ้าข้า)

๒ ห้ามเมื่อฉันอย่าเห็นตาไปนอกบาตร
สัจฉีพนรก (พระเจ้าข้า)

๓ ห้ามอย่าเจาะควักเข้าเป็นขุมฉัน สัจฉีพ
นรก (พระเจ้าข้า)

๕ ห้ามอย่าฉนแกงมากกว่าเข้า สัญชีพ
นรก (พระเจ้าข้า)

๕ ห้ามอย่าพุนเข้าเป็นจอมท่ามกลางบาตร
ฉน สัญชีพนรก (พระเจ้าข้า)

๖ ห้ามอย่าซุกหมกปลาเนื้อแกงในเข้าฉน
สัญชีพนรก (พระเจ้าข้า)

๗ ห้ามไม่ให้อย่าขอเข้าเนื้อปลาแกง ตรี
กุลอันใช้ญาติ สัญชีพนรก (พระเจ้าข้า)

๘ ห้ามภิกขฉนอย่าคุปากยกโทษ สัญ
ชีพนรก (พระเจ้าข้า)

๘ ห้ามอย่าฉนเข้าคำใหญ่ สัญชีพนรก
(พระเจ้าข้า)

๑๐ ห้ามอย่าทำเข้าคำยาวฉน สัญชีพนรก
(พระเจ้าข้า)

๑ ห้ามอย่าอ้าปากไว้ท่าคำเข้านั้น สัจฺญชัพนรก (พระเจ้าข้า)

๒ ห้ามอย่าเอานิ้วมือใส่ในปากเมื่อฉันเข้า สัจฺญชัพนรก (พระเจ้าข้า)

๓ ห้ามอย่าเจรจาทั้งคำเข้า สัจฺญชัพนรก (พระเจ้าข้า)

๔ ห้ามอย่าโยนคำเข้านั้น สัจฺญชัพนรก (พระเจ้าข้า)

๕ ห้ามอย่ากัดคำเข้านั้น สัจฺญชัพนรก (พระเจ้าข้า)

๖ ห้ามอย่าไพล่คำเข้านั้น สัจฺญชัพนรก (พระเจ้าข้า)

๗ ห้ามอย่าสยัคมือเมื่อฉันเข้า สัจฺญชัพนรก (พระเจ้าข้า)

๘ ห้ามอย่าให้เมล็ดเข้า เรียราย ออกจากปากฉัน สัจฺญชัพนรก (พระเจ้าข้า)

๘ ห้ามอย่าแลขลิบ^๕นออกกรับ^๖คำเข้า^๗ สัญชีพนรก (พระเจ้าข้า)

๙ ห้ามอย่าฉัน^๘ตึง^๙ขุบ^{๑๐} ๗ สัญชีพนรก (พระเจ้าข้า)

ขบ^{๑๑}ขุบ^{๑๒}จวรรค^{๑๓}กรบ^{๑๔} ๕ แล

๑ ห้ามอย่าทำปาก^{๑๕}ชุบ^{๑๖} ๗ เมื่อฉัน^{๑๗} สัญชีพนรก (พระเจ้าข้า)

๒ ห้ามมิให้^{๑๘}เลีย^{๑๙}นม^{๒๐}มือ^{๒๑} สัญชีพนรก (พระเจ้าข้า)

๓ ห้ามอย่าเอา^{๒๒}นม^{๒๓}มือ^{๒๔}ชช^{๒๕}กยา^{๒๖}ตร^{๒๗} สัญชีพนรก (พระเจ้าข้า)

๔ ห้ามอย่าแล^{๒๘}ขลิบ^{๒๙}น^{๓๐}เลีย^{๓๑}ส^{๓๒}ปาก^{๓๓} สัญชีพนรก (พระเจ้าข้า)

๕ ห้ามอามิ^{๓๔}ษ^{๓๕}ติ^{๓๖}ค^{๓๗}เข^{๓๘}อน^{๓๙}อย่า^{๔๐}จับ^{๔๑}ภา^{๔๒}ชน^{๔๓}โอ^{๔๔} ฉัน^{๔๕} สัญชีพนรก (พระเจ้าข้า)

๖ ห้ามอย่าเท^{๔๖}น้ำ^{๔๗}ล้าง^{๔๘}บา^{๔๙}ตร^{๕๐}อน^{๕๑}มี^{๕๒} เม^{๕๓}ล^{๕๔}ค^{๕๕}เข้า^{๕๖}

ลงในละแวกบ้าน สัญชีพนรก (พระเจ้าข้า)

๗ ห้ามคนถือร่มไม้ไ้ใช้อย่าสำแดงธรรม
 สัญชีพนรก (พระเจ้าข้า)

๘ ห้ามคนมีไม้ไ้ใช้ถือตะของอย่าสำแดง
 ธรรม สัญชีพนรก (พระเจ้าข้า)

๙ ห้ามคนมีไม้ไ้ใช้ถือหอกกายอย่าสำแดง
 ธรรม สัญชีพนรก (พระเจ้าข้า)

๑๐ ห้ามคนถือธนูไม้ไ้ใช้อย่าสำแดงธรรม
 สัญชีพนรก (พระเจ้าข้า)

จบคำรบ ๖ แล

๑ ห้ามคนมีไม้ไ้ใช้ใส่เกือกสำแดงธรรม
 สัญชีพนรก (พระเจ้าข้า)

๒ ห้ามคนใส่เกือกทั้งปวงมีไม้ไ้ใช้อย่า
 สำแดงธรรม สัญชีพนรก (พระเจ้าข้า)

๓ ห้ามคนขยวคยานมีไม้ไ้ใช้อย่าสำแดง
 ธรรม สัญชีพนรก (พระเจ้าข้า)

๕ ห้ามคนอยู่เหนือที่นอนมิได้ไซ้ ออย่า
สำแดงธรรม สัญชีพนรก (พระเจ้าข้า)

๕ ห้ามคนกอดเข้ามิได้ไซ้ออย่าสำแดงธรรม
สัญชีพนรก (พระเจ้าข้า)

๖ ห้ามคนโปกสัสสะมิได้ไซ้ออย่าสำแดงธรรม
สัญชีพนรก (พระเจ้าข้า)

๗ ห้ามคนคลุมสัสสะมิได้ไซ้ออย่าสำแดงธรรม
สัญชีพนรก (พระเจ้าข้า)

๘ ห้ามคนนั่งเหนืออาศนะมิได้ไซ้นั่งที่ดิน
ออย่าสำแดงธรรม สัญชีพนรก (พระเจ้าข้า)

๘ ห้ามคนนั่งที่สูงมิได้ไซ้ออย่าสำแดงธรรม
สัญชีพนรก (พระเจ้าข้า)

๓๐ ห้ามคนนั่งอยู่มิได้ไซ้ออย่าขึ้นสำแดง
ธรรม สัญชีพนรก (พระเจ้าข้า)

จบคำรบ ๗ แล

๓ ห้ามผู้เดินนำมิได้ ไซ้อ่าให้ผู้เดินหลัง
 สำแดงธรรม สัญชีพนรก (พระเจ้าข้า)

๒ ห้ามผู้เดินนอกทางมิได้ ไซ้อ่าให้ผู้เดิน
 ในทางสำแดงธรรม สัญชีพนรก (พระเจ้าข้า)

๓ ห้ามอย้ายื่นถ่ายอุจจาระขี้สสาวะ สัญชีพ
 นรก (พระเจ้าข้า)

๔ ห้ามเห็นอัญญาอันเขี้ยวอ่าถ่ายเชพพะอุ
 จจาระขี้สสาวะ สัญชีพนรก (พระเจ้าข้า)

๕ ห้ามเห็นอน้ำบริโภกอ่าถ่ายอุจจาระขี้ส
 สาวะ สัญชีพนรก พระเจ้าข้า

จบเสขียวัต ๗๕ แล

๓ สัตตาทิกรณสมะณะวินัย ๗ นั่นคืออระงับ
 โทษโทษจำเลยยอมกันเองต่อสงฆ์ ทามพระ
 วินัยซึ่ง ขอสมะณะวินัย.

๒ หนึ่งคือพระอรหันต์ ทรงศีลสังวรอันแท้
 ยกโทษมิชนขอสัตตวินัย.

๓ หนึ่งส่งหม่อมเป็นข้าเสียบ จิตรยกโทษมีขึ้น
ช่อมุพพะวินัย.

๑ หนึ่งส่งหม่อมท้าวโทษฝ่ายโจทย์ฝ่ายจำเลย
ยอมกันเอง ช่อปฏินญาณวินัย.

๑ หนึ่งส่งหม่อมวาทกันมากเป็น ๒ ฝ่ายปฤกษา
ให้ทำผลลากจับ ๒ ฝ่าย ช่อเขมยยะสีกากรรม.

๑ หนึ่งส่งหม่อมศิเคียนพระรัตนไตรยศคฤหัสถ์
ทถอทจุพงษ์เสียบ ถ้าสะพยศอันร้ายแลควรร
เอาทรมาณคืนเข้าในหม่อมในคณะ ช่อตัสสยียสิ
กากรรม.

๑ หนึ่งส่งหม่อมโทษอันหยาบซาพุ่งเพื่องจะ
ใคร่เป็นเภทส่งหม่อมอยู่ แล้วสวกระงับพยศอันร้าย
ปฤกษาปกบิศโทษนั้นให้สูญคฤหัสถ์ปฤกษุ ช่อ
ช่อคณวศถารก.

ขออิกรณสมณะ ๗ เป็นศีลสิกขาบท ๒๒๗

ให้สมณะกลุบุตรผู้ไม่รู้อรรถกถาภาษาพีเล่าเรียน
 แจงได้ในชั้นธสันทาน แล้วจึงให้ยวชปรนินยติ
 ตามรบีสังฆนงทุกประการ.

กฏให้ไว้ ๗ ๕ คำจุลศักราช ๓๓๓๕ ปี
 มเสงเบญจศก.

